

meente, het Wijkcentrum moet toch streven naar zelfstandigheid op financieel gebied. De grondslagen zouden hiertoe kunnen worden gelegd door bij voorbeeld een contributiestelsel voor zo mogelijk alle Eilandbewoners en geregeld bijdragen van werkgevers en neringdoenden.

Het Wijkcentrum bestaat nog te kort dan dat het al veel kan hebben gedaan. Er is echter reeds een nazorg voor de jeugd der Eilanden, die in een kamp van Vorming buiten schoolverband te Losser verblijf heeft gehouden. Hieruit is voortgekomen en ten uitvoer gelegd een vacantiëprogramma voor de Kerst- en Paasvacanties. Voorts zijn er plannen voor organisatie van burenhulp, flatgebouw voor ouden van dagen en in toepassing brengen van huishoudelijke voorlichting (*De Schakel*, September 1949).

E. SLUITER

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten



BRANDSTOFFEN VOOR ZIEKEN

Van 1 November e.k. af kunnen voor zieken wederom extra brandstoffen worden aangevraagd op formulier MDB 3—04. Voor deze verstrekking blijft nog steeds de regeling van kracht, vermeld op blz. 48 van het oude ziekenvoedselboekje (3e druk).

's-Gravenhage, 4 October 1949

C. BANNING

Geneeskundig hoofdinspecteur van de Volksgezondheid

ZONBESTRALING EN CHIRURGISCHE TUBERCULOSE

Naar aanleiding van de beantwoording door de Redactie van vraag No. 62 in het *N.T.v.G.* van 24 September 1949, over de invloed van zonbestraling, zou ik gaarne enkele opmerkingen willen maken. Ik stem geheel in met de daarin weergegeven beschouwingen, maar meen te moeten protesteren tegen de uitspraak in de laatste alinea, dat gebleken zou zijn dat de extrapulmonaire tuberculose in zonarme streken en jaargetijden even goed en snel geneest als in zonnrijke. Dat is zeker *niet* gebleken en zelfs zeer onwaarschijnlijk, omdat daarmee de gunstige werking van de zon uit de eerste alinea's, mits natuurlijk goed gedoseerd, zou komen te vervallen. Ik ben mij bewust, dat het met cijfers aantonen van de gunstige invloed der heliotherapie bij de genezing van chirurgische tuberculose, niet zo gemakkelijk is. Voldoende objectieve statistieken daaromtrent zijn moeilijk te verkrijgen, veel hangt af van het patiëntenmateriaal en van het inzicht van de onderzoeker. Dat de heliotherapie, en natuurlijk vooral die in het hooggebergte, een zeer sterke stimulans voor de algemene toestand is, en dus voor de weerstand in de strijd tegen de tuberculeuze infectie, wordt algemeen erkend. Het feit, dat niet alle patiënten even gunstig reageren doet daaraan niets af. Zo lang onze tuberculosebestrijding nog grotendeels indirect is, waarbij de algemene toestand naast de rust voor het zieke lichaamsdeel, de voornaamste betekenis heeft, zo lang zullen wij elke maatregel moeten aangrijpen die die weerstand verhoogt en de heliotherapie is daarbij, voor zover het de extrapulmonaire tuberculose betreft, niet van ondergeschikt maar zelfs van zeer groot belang. De kunstmatige hoogtezon kan een deel van die gunstige invloed vervangen, maar zeker niet alles.

Leysin, 10 October 1949

P. FRANK

NIEUWE INZICHTEN IN DE AANGEBOREN HEUPONTWRIJCHING EN HAAR BEHANDELING

Wij moeten collega CHAPCHAL erkentelijk zijn voor het krachtige pleidooi, dat hij in zijn klinische les heeft gevoerd voor de vroegtijdige herkenning en behandeling der congenitale heupluxatie.

Het vorige jaar hoorde ik in Tel-Aviv over dit onderwerp een voordracht van de orthopaed FRIED. Ook daarin werd gewezen op het grote belang van de vroegtijdige herkenning en behandeling. Alle zuigelingen worden regelmatig op deze luxatie onderzocht. Eén onderzoek wordt echter niet voldoende geacht, het wordt op de leeftijd van 3 en 6 maanden herhaald. In elk geval van twijfel worden röntgenphoto's gemaakt, bij alle dochters uit gezinnen, waarin het voorkomen van aangeboren heupluxatie bekend is, ook wanneer bij het gewone onderzoek niets bijzonders is te vinden. Algemeen werd het als een kunstfout beschouwd, indien een aangeboren heupluxatie pas werd ontdekt, wanneer het kind ging lopen.

Het aantal gevallen van congenitale heupluxatie loopt in de verschillende landen zeer uiteen. In Italië is dit aantal bijvoorbeeld zeer groot. Maar ook voor verschillende streken in Nederland schijnen de cijfers nogal te verschillen. Nu ik de laatste maanden op deze aandoening in het bijzonder ben gaan letten heb ik reeds 3 gevallen ontdekt, waarbij anders de diagnose of vermoedelijke diagnose veel later zou zijn gesteld. Voor alle leiders van consultatiebureaux voor zuigelingen ligt hier een belangrijke taak.

Apeldoorn, 10 October 1949

I. VAN DER HAL

DE INVLOED DER PHARMACOLOGISCHE EN TOXISCHE EIGENSCHAPPEN VAN VERSCHILLENDE SULFONAMIDES OP DE KEUZE VAN EEN BEPAALD PRAEPARAAT

Naar aanleiding van het artikel van dr LOPES CARDOZO (*N.T.v.G.*, 93, IV, 40, blz. 3406) wilde ik het volgende opmerken:

Dr LOPES CARDOZO noemt als therapeutikum bij exfoliatieve dermatitis door sulfapraeparaten o.a. ook de toediening van 10 cm³ i pCt. novocaine intrave-neus. Dit is m.i. onjuist. Hoewel collega LOPES CARDOZO in zijn artikel terecht wijst op het tegelijk voorkomen van overgevoeligheid tegenover verschillende sulfapraeparaten, geldt dit ook voor chemisch verwante stoffen zoals anaesthesine, novocaine e.d. Waarschijnlijk berust de overgevoeligheid voor sulfapraeparaten niet op het gehele molecuul, doch slechts op een deel daarvan. In de Universiteitscliniek voor huid- en geslachtsziekten te Amsterdam bleken bij verschillende patiënten, die overgevoelig waren voor sulfapraeparaten, ook lapjesproeven met anaesthesine, novocaine, aniline e.d. vaak positief te zijn. Ook zijn in de literatuur gevallen beschreven van patiënten, die overgevoelig waren voor deze groep van locale anaesthetica en die dit later ook t.o.v. sulfapraeparaten bleken te zijn. Om deze redenen is in bovenbedoelde gevallen m.i. dan ook novocaine tegenaangewezen.

Daarentegen lijkt mij het bezwaar, dat collega LOPES CARDOZO heeft tegen het gebruik van penicilline bij exfoliatieve dermatitis ten gevolge van sulfapraeparaten weinig gegrond, daar hier de bovengenoemde chemische verwantschap niet bestaat. Bij een ernstige vorm van dermatitis exfoliativa ontstaat dikwijls een secundaire infectie der huid. Penicilline kan in zo'n geval juist goede diensten bewijzen. Het spreekt vanzelf, dat men in deze gevallen geen procaine (= novocaine)-penicilline moet geven.

Amsterdam, 3 October 1949

R. KOIJ

RÖNTGENCONTACTTHERAPIE

In een artikel over de betekenis van de röntgencontacttherapie voor de dermatologie (*N.T.v.G.* 49, IV, 41) komen de collegae E. H. HERMANS Sr en Jr tot de slotsom, dat deze therapie door de dermatoloog of door samenwerking van radio-loog en dermatoloog dient te worden uitgevoerd. De meeste radiologen zullen het met deze conclusie wel niet eens zijn. Aan de ontwikkeling van deze behandelingswijze hebben de dermatologen part noch deel. De röntgen-contacttherapie is geheel ontwikkeld door radiologen (CHAUL in Duitsland, G. J. VAN DER PLAATS en DEN HOED in Nederland). De vermelding van hun namen mis ik in dit artikel node. De daarin beschreven behandelingswijze van